

Ondersteuning leeruitkomsten en succescriteria N2

De voorbeelden van studentgedrag zijn bedoeld ter inspiratie, geen volledige of verplichte lijst. Ze dienen als ondersteuning om concreet te maken hoe een succescriterium er in de praktijk uit kan zien.

Deze lijst is op geen enkele manier volledig. De lijst kan altijd uitgebreider worden. Wat passend is, hangt af van:

- het niveau van de student
- de doelgroep (bijv. PO, VO, MBO en speciaal onderwijs)
- de context van de school (visie, populatie, pedagogische afspraken)
- de (vak)didactische aanpak

Zie de voorbeelden dus als bouwstenen die je kunt aanvullen, aanpassen of verdiepen.

Pedagogische leerlijn N2

Je begeleidt (groepen) leerlingen en creëert een positief en veilig leer- en leefklimaat in je klassen in standaardsituaties.

Succescriteria

- a. Je versterkt goed gedrag en spreekt leerlingen aan op ongewenst gedrag en ordeverstoringen.
- b. Je gebruikt luisteren, samenvatten en doorvragen tijdens interacties met leerlingen.
- c. Je maakt normen, waarden, verwachtingen en afspraken duidelijk.
- d. Je toont betrokkenheid met leerlingen en klassen, waarbij je je verdiept in verschillen tussen leerlingen. Je sluit aan op de belevingswereld van leerlingen.
- e. Je moedigt aan en je motiveert vanuit de psychologische basisbehoeften.
- f. Je herkent en begeleidt groepsprocessen.
- g. Je bespreekt ontwikkelings- en gedragsproblemen van leerlingen met collega's.
- h. Je houdt rekening met de sociaal emotionele ontwikkeling.
- i. Je weegt in standaardsituaties verschillende belangen van leerlingen aan de hand van pedagogische idealen.

Voorbeelden van studentgedrag

- De student geeft positieve feedback op gewenst gedrag (bijv. "Fijn dat je meteen begint").
- De student spreekt leerlingen rustig en duidelijk aan op ordeverstoringen.
- De student herhaalt in eigen woorden wat een leerling zegt om begrip te tonen.
- De student stelt verdiepende vragen (bijvoorbeeld: "kun je mij uitleggen hoe tot antwoord X bent gekomen?").
- De student benoemt duidelijk wat gewenst gedrag is en waarom.
- De student verwijst naar klasregels, routines of visuele afspraken.
- De student maakt persoonlijk contact, toont interesse en reageert empathisch.
- De student gebruikt voorbeelden, taal en situaties die passen bij de leefwereld van leerlingen.
- De student benoemt verschillen in behoeften, tempo of sociaal gedrag.
- De student geeft keuzeopties of laat leerlingen meedenken over aanpak.
- De student geeft specifieke, haalbare feedback ("Je hebt stap 1 al goed gedaan").
- De student reageert warm, voorspelbaar en betrouwbaar.
- De student benoemt rollen, dynamieken of spanningen in de groep.
- De student stuurt samenwerking, verdeelt rollen en grijpt in bij uitsluiting.
- De student deelt zorgen, observaties of vragen over ontwikkeling of gedrag.
- De student merkt emoties, terugtrekgedrag of spanning op.
- De student biedt ruimte voor emoties, stelt gerust of helpt reguleren.
- De student kan pedagogische idealen benoemen en daarbij concrete voorbeelden van studenthandelen noemen.
- De student reageert voorspelbaar en blijft kalm in standaardsituaties.

(Vak)didactische leerlijn N2

Je bouwt in de voorbereiding en uitvoering je lessen gefaseerd op, je onderwijst de leerstof effectief met behulp van een didactisch model, je activeert leerlingen en evalueert je lessen.	
Succescriteria	Voorbeelden van studentgedrag
a. Je beheerst de te doceren leerstof en benoemt hoe dit overeenkomt met de eindtermen. b. Je koppelt een activerende les aan de principes van spanningsopbouw met een opening, midden en slot. c. Je houdt in de voorbereiding rekening met de beginsituatie van de klas. d. Je maakt de leerstof betekenisvol, legt deze begrijpelijk en aansprekend uit, in (school- en vak)taal die voor leerlingen herkenbaar is. e. Je maakt gebruik van relevante vakdidactische benaderingen en (vak)didactische instructiemodellen om je leerstof effectief te onderwijzen en de leerstof actief (samen) te laten verwerken. f. Je geeft opbouwende feedback. g. Je stemt de inzet van digitale leermiddelen (lesondersteuning en onderwijsleertechnologie) af op de doelgroep. h. Je evalueert en analyseert je didactische aanpak en handelen.	• De student legt de leerstof foutloos uit en koppelt deze zichtbaar aan eindtermen of leerdoelen. • De student benoemt aan het begin van de les wat leerlingen gaan leren en waarom. • De student past tempo, voorbeelden of werkvormen aan op niveau, gedrag en samenstelling van de klas. • De student werkt met een herkenbare opening, kern en afsluiting die logisch op elkaar aansluiten. • De student start activerend, bouwt toe naar verdieping en sluit af met een betekenisvolle afronding. • De student gebruikt herkenbare school- en vaktaal, checkt begrip en past uitleg aan wanneer nodig. • De student koppelt leerstof aan herkenbare situaties, contexten of toepassingen. • De student gebruikt een passend instructiemodel (bijv. directe instructie, onderzoekend leren, begeleid inoefenen). • De student laat leerlingen samenwerken, oefenen, toepassen of reflecteren op de leerstof. • De student stelt open, denkstimulerende vragen en laat leerlingen hun denkstappen verwoorden. • De student geeft specifieke, taakgerichte feedback die leerlingen helpt verder te komen. • De student gebruikt digitale tools (quiz, presentatie, video, LMS, AI-tools) op een manier die past bij de doelgroep en het doel. • De student probeert bewust een nieuw digitaal hulpmiddel uit en observeert het effect. • De student houdt tijd, fasering en doelen in de gaten en stuurt bij waar nodig. • De student sluit af met een activerende terugblik, check of leerlingen de doelen hebben bereikt of een korte afsluitende opdracht. • De student benoemt na afloop wat goed werkte, wat niet en waarom. • De student koppelt acties aan de evaluatie (bijv. "volgende keer meer tijd voor de kernfase").